

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 2. De Dignitate Scientiæ Asceticæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

adjectum iri, promisit, quis magis hoc sperare poterit, qui hoc unicum studet, ut DEUS in ipso per caritatem gnet, atque adeo jure cum Davide Ps. 22. dicere possit: *minus regit me, & nihil mihi deerit, in loco pascuae ibi me caruit.* Si denique Salomon Prov. 3. hortatus est: *Non obliviscaris legis meae, & praecepta mea cor tuum capiat; longitudinem enim dierum, & annos vitae, & pacem apponit tibi: quis justius iterum vitam longam & pacatam optinere potest, quam Asceta perfectionis Studiosus, atque ad praecepta Dei perfectissimo modo observans? Ut adeo sibi illa Deut. 30. verba applicare queat: *Elige ergo vitam tuam, ut diligas Dominum Deum tuum, utque obedias illi, & illi adhaereas; ipse enim est vita tua, & longiorum tuorum.**

III. Non minus verò ad vitam quoque futuram vitam obtinendam est utilis, cum verè de scientia Ascetica suo modo queat, quod Christus Jo. 10. de se dixit: *Non enim, ut vitam habeant, & abundantius habeant.* Cui sola caritas jus ad vitam aeternam tribuat; Scientia verò sola caritatem perfectissimo modo exercere dicitur, ritò concluditur, quòd etiam ad vitam aeternam abundantius consequendam specialiter conducatur. Ut adeo rectè Bernardo S. de dilig. Deo exclamare liceat: *O ingens amoris, quàm dulciter capis, gloriosè illa quens, ab oneras, fortiter stringis, prudenter eruas! O felix quo oritur strenuitas morum, puritas affectionum, intellectuum, desideriorum sanctitas, operum claritas, fecunditas, meritorum dignitas, praemiorum sublimitas.*

§. II.

De dignitate Scientiae Asceticae.

I. Etiam hæc dignitas facillè ex objecto Scientiae colligitur; si enim tantò quævis scientia dignior, quantò honestius, digniusque objectum habet, profectò dignitatem Scientiae Asceticae inesse oportet, eam docet virtutem, à qua omnis dignitas & honor dicitur ortum habet; verè enim *quantitas cuiusque*

mensura caritatis, quam quisque habet, aestimatur, teste S. Bernardo S. 27. in Cant. Et id ipsum confirmans S. Augustinus in Pl. 83. Beatus vir, inquit, qui ascensiones in corde suo disposuit; non gressibus corporis, sed affectibus mentis; amando ascendit, quanto plus amarveris, tanto plus ascendes.

II. Et verò ex ipsa natura caritatis non obscure eadem veritas facile probatur; cum enim proprium caritatis sit unum facere amantem cum amato, necessariò consequitur, ut eandem quoque cum amato dignitatem participet. Unde merito S. Augustinus dicere solebat: *Hoc quisque est, quod amat. Si terram diligis, terra es. Si DEVM diligis, quid vis, ut dicam? DEVS es.* Sicut enim Humanitas Christi per unionem hypostaticam cum verbo eandem cum ipso Deitatem, atque adeò summam etiam dignitatem sortita est; ita id ipsum suo modo de unionem morali, quæ per caritatem fit, dici potest. Hinc præclare Hugo de laude caritatis discurrens, nescio, inquit, quod maius in laude tua dicere possum, quam ut DEVM de calo traheres, & hominem de terra ad calum elevareres; magna virtus tua, ut per te ad hoc usque humiliaretur Deus, & usque ad hoc exaltaretur Homo.

§. III.

De Jucunditate Scientiæ Asceticæ.

I. Sapienter olim S. Augustinus tr. 24. in Joann. dixit: *Scimus, Fratres, quòd omnis Homo gaudere desiderant, sed non omnes ibi quarunt gaudium, ubi oportet inquiri; nam cum ea diliguntur, qua possumus contra voluntatem amittere, necesse est, ut pro eis miserimè laboremus.* Unde clariùs ostendens, ubi verum gaudium inquiri oporteat, S. 30. de Sanctis sic loquitur: *Qui vult gaudere de se, semper tristis est: qui autem de Deo gaudere vult, semper gaudebit, quia Deus sempiternus est.* Unde ulterius hortatur: *Si quaris, quare; sed non tibi quaris; quare in fonte, quia ibi omnia vivunt: quod factum est, in ipso vita erat.*

II. Quanta autem & qualia sint, hæc gaudia, patet tum ex ipsa natura hujus gaudii, quod ex possessione summi boni & ultimi finis oritur, quâ possessione nihil Homini melius & jucundius accidere potest; tum ex S. Thomæ sententia dicentem